

Kaj morate vedeti, ko kupujete vozilo v tujini?

Potrošniki čedalje pogosteje razmišljajo o nakupu vozila v tujini, bodisi zato, ker želijo točno določeni model vozila, bodisi iščejo najugodnejšo ceno ali pa zgolj zaradi večje izbire. Ob takem nakupu se pojavijo številna vprašanja, na katera ni vedno lahko odgovoriti, pa tudi zapletji, ki jih potrošnik ni pričakoval. Mreža Evropskih potrošniških centrov (Mreža EPC) je zato opravila obsežno raziskavo (v celoti je dostopna na: http://epc.si/media/JOINT-PROJECT_AUTO_REPORT_europe.pdf), na podlagi katere smo pripravili smernice s praktičnimi nasveti, ki jih je dobro upoštevati na vsakem koraku v procesu nakupa vozila v tujini: od iskanja ponudbe, nakupa vozila do zaključka registracijskega postopka. Nakup vozila je po navadi velik finančni zalogaj, zato je vredno vzeti si nekaj več časa za razmislek.

PRED NAKUPOM:

1. Raziskava trga

- Vedno **primerjajte cene različnih** prodajalcev, proizvajalcev in cene na spletu.
- Imejte v mislih, da se osnovna oprema vozila in določene posebnosti **razlikujejo glede na tržišče**.
- Poleg cene vozila upoštevajte tudi vse **dodatne stroške** (DDV, okoljske dajatve, stroški registracije, prevoza, zavarovanja in začasnih registrskih tablic idr.).

2. Dostopnost ponudbe v EU

- Vedite, da zakonodaja EU **prepoveduje diskriminacijo** glede na narodnost ali kraj bivanja potrošnika.
- V primeru diskriminacije pri določanju cene ali pogojev ponudbe se lahko obrnete na: **epc.mgrt@gov.si**.

3. Verodostojnost prodajalca

- Preverite, ali vozilo ponuja **pravna ali fizična oseba**. Če kupujete vozilo od fizične osebe, se pravila o varstvu potrošnikov ne uporabljajo, od tega pa je odvisno tudi, kako boste reševali morebitne reklamacije.
- Preverite **pravni status prodajalca** v registru podjetij in na spletu (ime, sedež in naslov podjetja, telefonska številka in drugi kontakti, kdo so odgovorne osebe in lastniki), prepričajte se, da te osebe resnično obstajajo.
- Preverite **splošne pogoje poslovanja** prodajalca, informacije o **zakonskem jamstvu** za napake in morebitne **prostovoljne garancije** prodajalca ter druge pomembne predpogodbene informacije, ki vam jih mora v skladu z evropsko zakonodajo zagotoviti prodajalec. Vsebinska in slovnična pravilnost informacij je pomemben pokazatelj verodostojnosti prodajalca.
- Na spletu in blogih preverite **izkušnje drugih** potrošnikov z istim prodajalcem.

4. Podatki o vozilu

- Od prodajalca še pred nakupom vozila zahtevajte **podrobne podatke o vozilu**: številko šasije vozila, fotokopijo potrdila o lastništvu, podatek o stanju števca, preverite tudi, ali so na voljo vsi **izvirni dokumenti**. Povprašajte prodajalca po servisni knjigi, zgodovini vozila in ali so dostopna potrdila o registracijah.
- Nikoli ne pristanite na to, da prodajalec dokumente pošlje **naknadno**.
- Prodajalcu, ki s podatki okleva ali jih poda površno, se je **bolje izogniti**.

MED NAKUPOM:

5. Legalni status vozila

- Na podlagi identifikacijskih podatkov, ki vam jih zagotovi prodajalec, preverite, ali je vozilo morebiti ukradeno. S temi podatki po večini razpolagajo le upravni organi, v nekaterih državah članicah pa so **sezname ukradenih vozil** tudi javno dostopni. V Sloveniji je ta seznam dostopen na spletni strani policije: <http://www.policija.si/index.php/ukradena-vozila>.
- Preverite, ali vozilo, ki ga želite kupiti, tudi **resnično obstaja**. Vemo za primere prodajalcev, ki se predstavljajo z lažnimi podatki in prodajajo vozila, ki sploh ne obstajajo.
- Raziščite, ali vozilo morda nima identifikacijske številke ali registrskih tablic drugega vozila. Poznamo primere **kraje identitete** drugega vozila.

6. Dejansko stanje in vrednost vozila

- Pred odločitvijo za nakup si vozilo osebno ogledajte.
- Za ugotovitev dejanske vrednosti se, če je le mogoče, **posvetujte s strokovnjakom**, ki bo opravil tehnični pregled vozila.
- Pri pooblaščenih serviserjih poskušajte pridobiti čim več informacij o **preteklih servisnih pregledih**. Nekatere blagovne znamke omogočajo vpogled v zgodovino opravljenih servisov za vozila svojih znamk.
- Preverite pravilnost **prikaza prevoženih kilometrov**. Pogosta težava pri nakupu vozil v drugih državah je, da imajo vozila na števcu prevoženih kilometrov prikazanih precej manj kilometrov od resnično prevoženih.
- Da bi se izognili **goljufigam** s prevrtenimi kilometri, ne kupujte vozil, katerih zgodovina ni znana oziroma o katerih podatki vzbujajo dvome.

www.epc.si
Kotnikova 5
1000 Ljubljana
tel.: 01 400 3729
epc.mgrt@gov.si

Zgibanke je del ukrepa št. 670705 – ECC-Net SI FPA, ki so mu bila dodeljena sredstva za delovanje EPC na podlagi Programa EU za potrošnike 2014–2020.

Zgibanke je zgolj informativne narave. Evropski potrošniški center Slovenija ne prevzema odgovornosti, ki izhaja iz uporabe te zgibanke oziroma v povezavi s to zgibanke.

Vsebinska te zgibanke odraža stališča avtorjev; vsebinska v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije in/ali izvršne agencije za potrošnike, zdravje in hrano ali katerega koli drugega organa Evropske unije. Evropska komisija in/ali izvršna agencija ne sprejema/-ta nobene odgovornosti za kakršno koli uporabo vsebovanih informacij.

- Na podlagi identifikacijskih podatkov, ki vam jih zagotovi prodajalec, preverite pravilnost podatka o stanju števca in prejšnjih lastnikih. Obstajajo **specializirane spletne strani**, na katerih lahko na podlagi identifikacijskih podatkov pridobite tako imenovano poročilo o zgodovini vozila (kot npr. poročilo CARFAX).

7. Predplačila in izbira plačilnih metod

- Ne nakazujte **predplačil**, če niste prepričani o poštenosti prodajalca ali dejanskem stanju vozila. Če prodajalec želi, da mu za potrditev namena nakupa plačate aro, tega nikar ne storite, če predhodno niste preverili tako njega kot vozila. Če ste v **dvomih**, nakupa raje ne opravite, saj imate v primeru goljufije malo možnosti za povračilo svojega denarja.
- Uporabljajte **varne** plačilne sisteme in načine plačila. Plačilo s kreditno kartico vam, na primer, nudi določeno varstvo pri uveljavljanju potrošniških pravic.

8. Sklenitev pogodbe

- Ne podpisujte pogodb, ki jih **ne razumete**.
- Zapomnite si, da je vsaka beseda še kako pomembna, zato pozorno in temeljito preberite **celotno pogodbo**.
- Bodite pozorni na določila, kot sta, da vozilo **kupujete kot podjetje** ali da vam vozilo prodaja **fizična oseba**, ter na določilo »**videno-kupljeno**«. Pogosto je namen takih določil izogniti se predpisom, ki urejajo varstvo potrošnikov.

- Pogodba je lahko ustna ali pisna, vendar je za registracijo vozila v večini držav potrebna pisna pogodba. Če pisna pogodba vsebuje le osnovne podatke (pogodbeni stranki, opis predmeta, cena, količina in datum), pred podpisom znova preverite, ali ste prejeli vse **pomembne predpogodbene informacije** (o zakonski in morebitni prostovoljni garanciji prodajalca, o postopku uveljavljanja in reševanja reklamacij, pristojnih servisih, rokih ...).

PO NAKUPU:

9. Prevzem vozila in pot domov

- Še posebej pri nakupu rabljenega vozila **ne pozabite** na rezervne ključe, servisno knjižico in navodila za uporabo.
- Premislite, kako boste vozilo odpeljali domov: boste naročili **prevoz** pri podjetju, specializiranem za prevoz vozil, ali se boste z vozilom sami odpeljali.
- V primeru vožnje domov boste morali skleniti obvezno avtomobilsko **zavarovanje** in na vozilo namestiti začasni **registrski tablici**. Pri teh postopkih naj vam pomaga prodajalec. Preverite, ali sočasne tablice veljavne tudi v vseh državah, skozi katere se boste peljali.

- Preverite, ali obvezno avtomobilsko zavarovanje lahko sklenete pri katerem od ponudnikov **v svoji državi**, saj je glede na izkušnje to zavarovanje težje urediti v tuji državi.

10. Novo vozilo – plačilo DDV

- V primeru nakupa novega vozila mora kupec plačati **DDV** v državi, kjer bo vozilo registriral. Skladno z evropsko zakonodajo se za novo vozilo šteje vozilo, ki ima manj kot **6.000** prevoženih kilometrov, oziroma vozilo, ki je staro manj kot **šest mesecev**.
- V praksi se lahko zgodi, da prodajalec zahteva plačilo DDV v obliki **depozita**, ki ga po opravljeni registraciji vrne potrošniku. Razlog za tako prakso je, da mora prodajalec davčnemu organu v svoji državi predložiti dokazilo o »izvozu« vozila, kar najlažje dokaže s potrdilom o plačilu DDV s strani davčnega organa v državi registracije vozila.
- Predhodno preverite postopek vračila depozita in katere dokumente za to potrebuje prodajalec.

11. Rabljeno vozilo

- Bodite pozorni na **starost** vozila, ki ga kupujete – nekatere države ne dovoljujejo uvoza starejših vozil.

- Za registracijo v Sloveniji mora vozilo izpolnjevati **emisijsko direktivo** 94/12/ES (EURO 2). Izjema so zgolj starodobniki. Starost vozila ni pomembna, vendar omenjeno zahteve v največji meri izpolnjujejo vozila, proizvedena po letu **1998**.
- Za starejše vozilo pridobite **potrdilo** o izpolnjevanju zahteve omenjene direktive od proizvajalca oziroma zastopnika posamezne avtomobilske znamke v Sloveniji.
- Preverite, ali je treba za vozilo plačati DDV (starost, prevoženi kilometri).

12. Plačilo DMV in registracija vozila

- Za registracijo vozila morate najpozneje v 15 dneh po nakupu pri pristojnem davčnem organu oddati napoved za **odmero davka na motorna vozila** (DMV). DMV se plačuje za vozila, ki se dajo prvič v promet ali se prvič registrirajo na območju Republike Slovenije. Višina je odvisna od vrste vozila, vrste in moči motorja, izpustov, starosti ipd. Izračun zneska DMV za določeno vozilo lahko pridobite na za to specializiranih spletnih straneh.
- Napovedi za odmero DMV priložite **izvirnik računa** o nakupu (iz katerega sta razvidna cena in datum), **izjavo o emisijski** ustreznosti vozila ter izvirnik ali overjeno kopijo **registracijskega dokumenta** (prometnega dovoljenja).
- Izjavo o emisijski ustreznosti vozila izda **strokovna organizacija**, ki opravi identifikacijo in oceno tehničnega stanja vozila.

- Po plačilu DMV boste v postopku registracije vozila morali **predložiti** še tuje prometno dovoljenje, izvirnik računa ali kupoprodajno pogodbo, certifikat o skladnosti vozila s tehničnimi predpisi EU (COC), dokazilo o tehnični brezhibnosti vozila, sklenjeno zavarovanje avtomobilske odgovornosti ter osebni dokument.

13. Reklamacije

- Morebitne napake ali okvare vozila morate prodajalcu sporočiti **najpozneje v dveh mesecih** od dneva, ko ste napako opazili.
- Za novo vozilo velja dvoletno **zakonsko jamstvo** oziroma odgovornost prodajalca za napake. Šteje se, da je napaka obstajala ob nakupu, če se pojavi v prvih šestih mesecih po nakupu.
- Zakonsko jamstvo prodajalca za napake na rabljenem vozilu velja **najmanj eno leto** od nakupa. Pri ugotavljanju, ali gre za stvarno napako ali normalno obrabo starega vozila, se upoštevajo starost vozila in prevoženi kilometri. V postopku bo verjetno treba dokazati, da je napaka obstajala že ob nakupu.
- V primeru **stvarne napake** boste morali vozilo odpeljati k prodajalcu, da ga ta lahko pregleda, razen če se uspeša dogovoriti drugače.
- Pri prostovoljnih (tržnih) **garancijah**, ki jih nudi prodajalec, se natančno seznanite z vsebino, pogoji in morebitnimi omejitvami veljavnosti ter upoštevajte navodila prodajalca pri uveljavljanju pravic iz naslova tovrstne garancije.

14. Prijava goljufije

- Če ste žrtev goljufije, jo morate čim prej prijaviti najbližji **policijski postaji**.
- Če ste plačilo izvršili s **kreditno kartico**, nemudoma preverite pri banki oziroma izdajatelju vaše kreditne kartice, ali ima predvidena posebna jamstva v primeru zlorab in goljufij.

15. Več informacij o pravicah in možnostih znotraj EU

- Na spletni strani: <http://epc.si>, kjer sta objavljeni celotno poročilo s podatki po posameznih državah in skrajšano poročilo.
- Solvit: http://www.mgrt.gov.si/si/delovna_podrocja/notranji_trg/sektor_za_storitve/slovenski_center_solvit/
- Na spletni strani Tvoja Evropa – nasveti: <http://europa.eu/youreurope/advice/index.sl.htm>

